

Madde 46 Basit Usulde Ticari Kazancın Tespiti

Belge türü	Kanun Maddesi
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Madde	46

(4369 sayılı Kanunun 31 inci maddesiyle değişen madde Yürürlük; 1.1.1999) 47 ve 48 inci maddelerde yazılı şartları topluca haiz olanların ticari kazançları basit usulde tespit olunur.

Basit usulde ticari kazanç, bir hesap dönemi içinde elde edilen hasılat ile giderler ve satılan malların alış bedelleri arasındaki müspet farktır. Bu fark yapılan faaliyetle ilgili olarak Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre alınması ve verilmesi mecburi olan alış ve giderler ile hasılatlara ilişkin belgelerde yazılı tutarlara göre hesaplanır. **(7338 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle yürürlükten kaldırılan cümle Yürürlük; 1.1.2021 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere 26.10.2021) (*) (7338 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle değişen ibare Yürürlük; 1.1.2021 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere 26.10.2021)** Kazançları bu usulde tespit edilenler (**) kazancın tespiti ve Vergi Usul Kanunu'nun defter tutma hükümleri hariç, bildirme, vesikalar, muhafaza, ibraz, diğer ödevler ve ceza hükümleri ile bu Kanun ve diğer kanunlarda yer alan ikinci sınıf tüccarlar hakkındaki hükümlere tabidirler.

(7338 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle değişen ibare Yürürlük; 1.1.2021 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere 26.10.2021) Kazançları basit usulde tespit edilen (***) mükellefler, faaliyetlerine ilişkin mal alış ve giderleri ile hasılatlarını gösteren belgeleri ayrı ayrı dosyalarda saklamak zorundadırlar. Bu belgelerin kayıtları, mükelleflerin bağlı bulundukları meslek odalarının oluşturdukları bürolarda tutulur. Bu bürolarda 13.6.1989 tarihli ve 3568 sayılı Kanun'a göre yetki almış yeterli sayıda meslek mensubunun çalıştırılması zorunludur. Bu büroların kayıt, tasdik ve vergi dairesine karşı yükümlölükleri ile diğer usuller Maliye Bakanlığı'nca belirlenir.

Basit usule tabi ticaret erbabından, sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge düzenlediği veya kullandığı tespit edilenler, bu hususun kendilerine tebliğ edildiği tarihi takip eden aybaşından itibaren ikinci sınıf tüccarlara ilişkin hükümlere tabi olurlar.

Aynı işte ortak olarak çalışanlar hakkında 47' nci maddede yazılı yıllık kira bedeli ve 48' inci maddede yazılı iş hacmi ölçüleri toplu olarak, diğer şartlar ortakların her biri için ayrı ayrı aranır. Ortaklarından birisi gerçek usule göre gelir vergisine tabi bulunan ortaklıklarda, diğer ortakların ticari kazancı da gerçek usulde tespit olunur. Adi ortaklık halinde çalışanlardan aynı zamanda diğer şahsi bir işle de iştigal edenlerin gerçek veya basit usulden hangisine **(7338 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle değişen ibare Yürürlük; 1.1.2021 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere 26.10.2021)** tabi olacağı, (****) 47 nci maddenin 2 numaralı bendi ile 48 inci maddede yer alan ölçülerden şahsi işine ait olanlara, ortaklıklardan hissesine düşen miktarların eklenmesi suretiyle tespit olunur. şahsi işin mevcut olmaması halinde, muhtelif ortaklıklardaki hisselerin toplanması ile yetinilir.

(6322 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle değişen fıkra; Yürürlük 15.06.2012)Basit usule tabi olmanın şartlarından herhangi birini takvim yılı içinde kaybedenler, ertesi takvim yılı başından itibaren gerçek usulde vergilendirilirler. Basit usulün şartlarını haiz olanlardan, bu usulden yararlanmak istemediklerini yazı ile bildirenler dilekçelerinde belirttikleri tarihten veya izleyen takvim yılı başından, yeni işe başlayanlar ise işe başlama tarihinden itibaren gerçek usulde vergilendirilirler. Gerçek usulde vergilendirilen mükelleflerden, 47 nci maddede yazılı şartları taşıyanlardan arka arkaya iki hesap döneminin iş hacmi 48 inci maddede yazılı hadlerden düşük olanlar, yazılı talepleri üzerine bu şartın gerçekleşmesini takip eden takvim yılından başlayarak basit usule geçebilirler. İşin eş ve çocuklara devri halinde iş hacminin hesabında devirden önceki süreler de dikkate alınır. Sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenledikleri tespit **(7338 sayılı Kanunun 4 üncü maddesiyle değişen ibare Yürürlük; 1.1.2021 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere 26.10.2021)** edilenlerin kazançları hiçbir suretle basit usulde tespit edilmez.(*****) (*****)

(6322 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle eklenen fıkra; Yürürlük 15.06.2012)Gerçek usulde vergilendirilmekte iken işini terk eden mükellefler ile basit usulün şartlarını kaybedenlerden gerçek usulde

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026